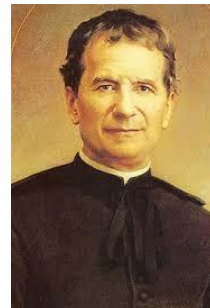




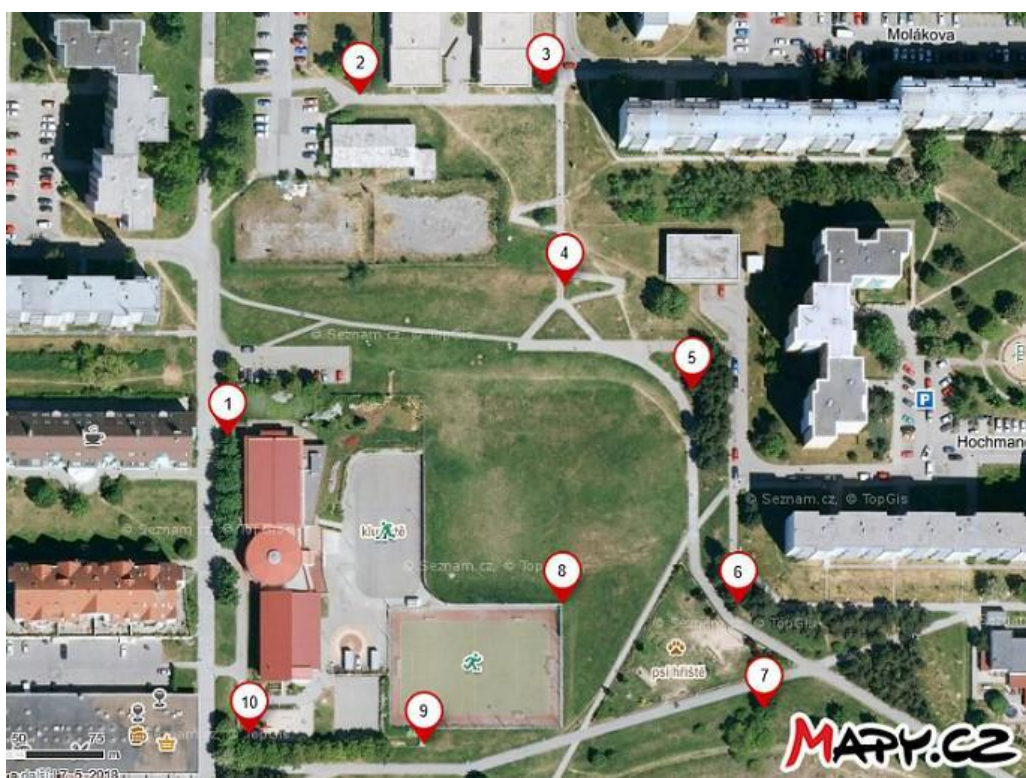
Putování s Donem Boskem



Vítáme Vás na putování s Donem Boskem. Doufáme, že se budete cestou bavit a třeba se i něco nového dozvíte :-) Čeká Vás 10 zastávek, na kterých se můžete dozvědět něco o životě člověka, díky kterému existují Salesiáni. Ke každému povídání je i malý úkol. Umístění jednotlivých stanovišť uvidíte v mapce dole na této stránce. Na místě se pak dobře rozhlížejte a úkol určitě najdete. Abyste měli všechny úkoly pořád s sebou (kdyby nám je někdo omylem uklidil dřív), doporučujeme načíst QR kód.



Sv. Jan Bosko byl italský katolický kněz (Don je titul/oslovení kněze v Itálii), učitel, vychovatel a zakladatel Salesiánské kongregace. Žil v 19. století v Turíně (1815-1888), kde se staral o chudé chlapce na okraji společnosti. Jeho cílem bylo vštípit jim duchovní a morální hodnoty – naučit je rozeznávat dobré od zlého, aby dokázali odolat špatné společnosti a mohli vést dobrý plnohodnotný život. Postupně pro ně vybudoval dílny, školy, ubytování i kostely.





Tato hra je organizována Saleskem. Probíhá ve dnech 28. - 31. 1. 2021, poté bude uklizena. Prosíme, neničte nám stanoviště.

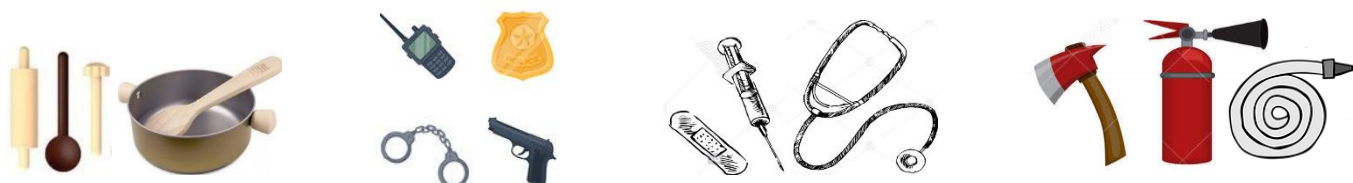
1. „Ne bitím, ale dobrotou a láskou z nich učiníš přátele.“



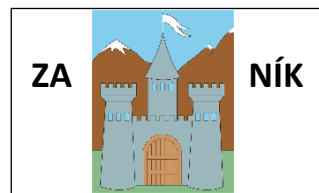
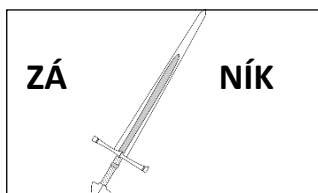
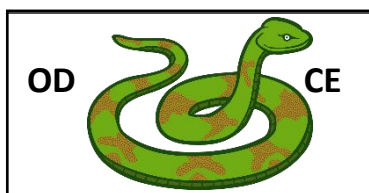
V devíti letech měl Jeník sen o svém budoucím povolání. Na dvoře bylo hodně kluků, kteří se prali, nadávali a kleli. Jeník se mezi ně pustil a chtěl je uklidnit silou. Tu se objevil vznešený muž se zářící tváří, který mu vysvětlil, že silou chlapce nenapraví. Jenda nevěděl, jak to má udělat a muž mu dal za učitelku svou matku. Ta mu ukázala proměnu chlapců v obraze: Místo chlapců byla najednou na dvoře divoká zvířata, ze kterých se postupně stali krotcí beránci, kteří pobíhali kolem vznešené dvojice. Paní mu řekla: “Toto je tvé pole, tam musíš pracovat. Až přijde čas, všechno pochopíš.” Tento sen se Janovi opakoval a upřesňoval i v dalších letech.

Úkol: Poznáš, o jaké povolání se jedná? Po cestě k dalšímu úkolu si povídejte o tom, čím chcete být, až vyrostete.

Pro mladší děti:



Pro starší děti:



Kuchař, Policista, Lékař, Hasič
Odhadce, Zámečník, Pokladník, Zahradník



Tato hra je organizována Saleskem. Probíhá ve dnech 28. - 31. 1. 2021, poté bude uklizena. Prosíme, neničte nám stanoviště.

2. „Chod’te nohama po zemi, ale srdcem buďte stále v nebi.“



Jeník měl rád děti z okolí a vždy jim chtěl pomáhat být lepšími. Ve svátečních dnech za ním chodily z okolních statků i vesnic a hráli společně hry. V zimě se lidé z hospodářství scházeli ve chlévech, kde bylo nejtepleji, vyprávěli si, zpívali a dělali různé drobné práce. Jeník jim při tom četl z knih, vyprávěl hrdinské příběhy a převyprávěl kázání z kostela. Lidé ho vždy velmi rádi poslouchali, i když byl ještě malý. V zimě to byl docela jednoduché, ale jak zaujmout lidi v létě? Nějakou dobu Jenda obcházel trhy a jiné slavnostní příležitosti, kde vystupovali kouzelníci a artisti. Pečlivě je sledoval a zkoušel, co viděl, brzy se jejich umění naučil a v 11 letech pořádal pro lidi z okolí artistická a kouzelnická představení s kázáním a společnou modlitbou.

Úkol pro mladší děti:

Zaskákej si panáka.

Úkol pro starší děti:

Udělej holubičku a vydrž v ní alespoň 30s.



Tato hra je organizována Saleskem. Probíhá ve dnech 28. - 31. 1. 2021, poté bude uklizena. Prosíme, neničte nám stanoviště.

3. „Náš osel taky nechodil do školy a je silnější než ty.“

Rodný dům Dona Boska v Becchi



To byla Jeníkova odpověď na bratrovu kritiku, že chce číst a učit se. Nevlastní bratr Antonín totiž považoval čtení a učení za lenost a vyhýbání se práci, i když měl Jan všechny své povinnosti vždy splněné. Tehdy prý Antonín řekl: „Vyrostl jsem, jsem silný a zdravý a nepotřeboval jsem k tomu žádné knížky.“

Chudé děti na venkově tenkrát chodily do školy většinou jen v zimě, kdy nebyla práce v hospodářství. Tak se Jeník naučil číst v devíti letech, od té doby ho touha po učení nikdy nepřešla, ale trvalo ještě dlouho, než mohl chodit do školy pravidelně. Po této poslední

hádce s bratrem musel odejít z domu, bylo mu 12 let. Když se po dvou letech vrátil, setkal se s Donem Calossem, starým knězem, který se ho ujal a začal připravovat ke studiu, bohužel zanedlouho zemřel. Další rok prožil v Castelnuovu, kde se spíš naučil šít a spravovat oblečení od svého domácího, krejčího, než nové učivo ve škole, ale nakonec byl přijat na lepší školu – gymnázium v nedalekém městě Chieri a konečně se mohl věnovat tomu, po čem toužil. Do Chieri nastoupil v 15 letech, jeho první spolužáci byli o tři roky mladší, zažil proto i dost výsměchu, ale díky snaze, píli a přátelskému chování si brzy získal učitele i přátele. V učení dělal velké pokroky, a proto za jeden rok mohl postoupit o tři třídy výš.

Úkol: Poznáš logo salesiánů? Co Ti to připomíná?

Najdi minimálně 3 věci, které v něm můžeš vidět.



Můžeš v něm vidět různé věci. Každý ten význam má svoje vysvětlení.

- Domeček – rodinná atmosféra
- Dospěláka a dvě děti – přátelský vztah mezi dětmi a vedoucími (vychovateli)
- Šipku - důraz na rozvoj každého účastníka
- Tři sloupy - rozum, náboženství, laskavost – na nich stojí celý salesiánský výchovný styl

Úkol: Vytvoř logo salesiánů z přírodnin, které najdeš kolem sebe (listí, kamení, klacíky, sníh). Fotku nám můžeš poslat na adresu akce@salesko.cz.



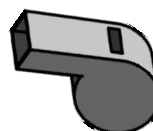
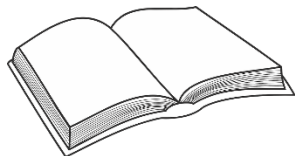
Tato hra je organizována Saleskem. Probíhá ve dnech 28. - 31. 1. 2021, poté bude uklizena. Prosíme, neničte nám stanoviště.

4. Když se zapomene kniha



Jednou si Jan zapomněl knihu s texty latinského autora. Když byl vyvolán, vzal si jinou učebnici, „přečetl“, přeložil a vysvětlil celý text, jako kdyby ho měl před sebou. Celá třída se smála, což rozčílilo učitele, protože takový rozruch v hodině byl tehdy nepřipustný. Když se vše vysvětlilo, nechal učitel Jendu „přečíst“ ještě kousek a pak mu zapomenutí odpustil pro vynikající paměť’.

Úkol: Procvič si s námi paměť. Zapamatuj si co nejvíce obrázků a doma si je na papír napiš nebo nakresli. Kolik si jich z 20 zapamatuješ? Obrázky si nefot ani nezapisuj. 😊





Tato hra je organizována Saleskem. Probíhá ve dnech 28. - 31. 1. 2021, poté bude uklizena. Prosíme, neničte nám stanoviště.

5. „Bud’me vždy veselí a čas nám uběhne jako voda.“



Jan Bosko vždy kladl důraz na to, že to, co člověk dělá, má dělat rád. I všechna poučení měl spojená se zajímavým a zábavným příběhem a hrami. U zábavy měl jedinou podmínku, nesměla být proti křesťanským morálním zásadám - nesmělo se při ní nikomu ubližovat slovem ani jednáním a musela být slušná a uctivá k lidem i Bohu.

Ve škole v Chieri s některými spolužáky založili společně skupinu s názvem Veselá společnost. Členové měli za úkol vymýšlet hry, přinášet knihy a vyprávět příběhy k obveselení ostatních. Také si navzájem pomáhali s plněním školních povinností, přátelsky se upozorňovali na chyby a snažili se být lepšími.

Úkol pro mladší děti: Přečti si příběh a vyměň si roli se svým doprovodem.

Úkol pro starší děti: Dokonči pohádku, jak asi dopadla? Závěr pohádky je na Vás, zkuste pobavit své okolí.

Popletená pohádka o skřítkovi Radovánkovi

Byl jednou jeden skřítek, jmenoval se Radovánek. Proč takové jméno, děti? Radovánek se totiž stále usmíval a rozdával všude kolem sebe radost.

Jednou přišel Radovánek na statek, kde bydlela domácí zvířátka. Byl tam kohoutek Kokrháč, slepička Kdákalka, pesek Hafánek, kočička Mňoukalka, prasátko Chrochtálek a kozlík Mekálek. Každý si pěkně pobroukával tak, jak uměl. Kokrháč kokrhal, Kdákalka kdákala, Hafánek štekla, Mňoukalka mňoukala, Chrochtálek chrochtal a Mekálek mečel.

Radovánek je chvíli poslouchal a pozoroval a najednou k nim přiskočil s hlasitým zvoláním: „Ahoj, kamarádi, jsem skřítek Radovánek a mám rád všechny, kdo se usmívají a radují. Můžu si s vámi hrát?“

Zvířátkům se skřítek moc líbil, a tak si hráli. Chvíli na Slepu bábu, chvíli na honěnou, až najednou....

Radovánek si vymyslel, že zvířátka trochu poplete. Hra na kouzelníka byla lákavá. Radovánek zvolal: **Abraka dabraka** a co se nestalo - zvířátkům se popletly hlásky. Žádné už neumělo mluvit tak, jak předtím, jen byli celí pomatení. Všichni pokřikovali a smáli se...

Tvým úkolem bude vyměnit si hlásek a roli s maminkou, tatínkem, nebo sourozencem. Chovej se a mluv tak, jako by jsi byl právě teď ty dospělák a dospělák byl ty. Co mám jako maminka říkat, jak se chovat...?

Takto pokračujte až k dalšímu úkolu.



Tato hra je organizována Saleskem. Probíhá ve dnech 28. - 31. 1. 2021, poté bude uklizena. Prosíme, neničte nám stanoviště.

6. „Bud' veselý, konej dobro a nedej na řeči druhých.“



Když přišel patnáctiletý Jenda do školy, byl to prostý chlapec z venkova ve městě, kde na něj mohla číhat různá nebezpečí, hlavně špatní kamarádi. Zkoušeli se s ním skamarádit kluci, kteří ho naváděli ke krádeži. On se jim ale dokázal postavit a řekl jim: „Jestliže vaši přátelé kradou, jsou to zločinci. Jestliže nekradou, ale radí jiným, jsou to darebáci.“ Pak už to na něj nikdy nezkoušeli, a když se tento jeho „kousek“ roznesl dál, získal si Jenda nové kamarády i přízeň jejich rodičů. Vždy se snažil v ostatních najít to dobré a dobro v nich rozvíjet.

Úkol pro mladší děti:

Cestou k dalšímu úkolu si spolu povyprávějte, na co se těšíte, co Vám dělá radost.

Úkol pro starší děti:

Zkus složit básničku, ve které budou tato slova: SALESKO, KLUZIŠTĚ, KAMARÁD, KROUŽKY. Básničku můžeš nám můžeš poslat na adresu akce@salesko.cz nebo vhodit do schránky v Salesku. Rádi si ji přečteme a zveřejníme. ☺



Tato hra je organizována Saleskem. Probíhá ve dnech 28. - 31. 1. 2021, poté bude uklizena. Prosíme, neničte nám stanoviště.

7. „Umíš pískat?“

V Turíně v roce 1841



Jednou, když se Don Bosko připravoval na mši, byl svědkem toho, jak kostelník bije a vyhání chlapce postávajícího v sakristii (místo, kde se připravuje kněz a ministranti - pomocníci), protože neuměl ministrvat. Don Bosko kostelníka zarazil a chlapce nechal zavolat zpátky. Dal se s ním do řeči, aby zapomněl na hrozný zážitek z první návštěvy kostela. Zjistil, že chlapec je sirotek, neumí číst ani psát a neví téměř

nic o Bohu. Na hodiny katechismu – náboženství se styděl chodit, protože by byl pro smích mnohem mladším kluků, kteří věděli víc než on. Když se ho pak Don Bosko zeptal: „Umíš pískat?“, chlapci se rozzářily oči a usmál se. Bartoloměj Garelli byl prvním z mnoha kluků, ke kterým si otevřel cestu tím, že o ně projevil opravdový zájem. Ještě ten den se Bartoloměj začal nadšeně učit o základech víry a náboženství, časem i číst a psát. Později se přidávali další a další kluci, kteří byli ve stejné situaci. Tak vznikla první oratoř, prostor, kde si mohli chlapci bezpečně hrát hry, bavit se a učit to, k čemu do té doby neměli příležitost.

Úkol pro mladší děti

Zazpívejte si společně písničku a doprovod'te se tleskáním nebo dupáním.

Úkol pro starší děti

Zvládneš zapískat melodii nějaké písničky? Pokud pískat neumíš, zazpívej písničku beze slov (např. na slabiku La-la-la). Poznají ostatní, o kterou písničku se jedná? Přidají se k Tobě?

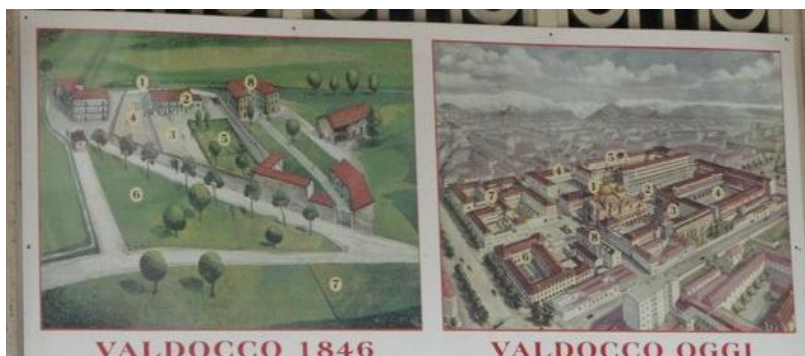


Tato hra je organizována Saleskem. Probíhá ve dnech 28. - 31. 1. 2021, poté bude uklizena. Prosíme, neničte nám stanoviště.

8. „Odvahu tedy, naděje nás podpírá, když by nám chtěla scházet trpělivost.“

Valdocco v roce 1846

Valdocco dnes



Za Donem Boskem přicházelo stále více kluků, kteří byli vděční, že na nich někomu záleží. Často to byli sirotci nebo přicházeli z daleka za prací, aby pomohli svým chudým rodinám. Don Bosko jim vymýšlel zábavu, učil je, sháněl jim práci u slušných mistrů, dával jídlo, a když potřebovali,

sehnal jim i oblečení. Pomáhalo mu mnoho dobrých lidí a kněží. Největším problémem bylo, kde se v takovém počtu scházet. Ze začátku bylo chlapců 20, časem až několik stovek. Prostřídali mnoho míst, ale nikde nemohli zůstat dlouho, bylo jich hodně, dělali velký hluk a lidé z nich mívali strach, i když Dona Boska poslouchali na slovo. Když už vypadala situace beznadějně a pomocníci Dona Boska nabádali, aby oratoř rozpustil, objevil se člověk jménem Pinardi a nabídl jim k pronájmu svou kůlnu v části města zvané Valdocco. To místo nebylo zdaleka ideální, ale po úpravách a pronájmu dalších pozemků zatím stačilo. Měli místo, odkud je konečně nikdo nemohl vyhnat. Postupně Don Bosko za peníze štědrých dárců odkoupil kůlnu, další budovy a pozemky okolo a založil rozsáhlý areál se školami, dílnami a kostely sv. Františka Saleského a Panny Marie Pomocnice křesťanů.

Úkol pro mladší děti:

Vzpomenete si, kolik venkovních hřišť má Salesko?

Úkol pro starší děti:

Kolika vchody se můžete dostat do Saleska?

(Své odpovědi nám můžete poslat na adresu akce@salesko.cz nebo vhodit do schránky.)

Úkol pro všechny:

Cestu k dalšímu stanovišti zkuste zvládnout ve dvojici poslepu (pokud je vás víc). Půl cesty vede jeden a druhý má zavřené oči, pak se vystřídejte.

V případě, že jdeš sám, můžeš si vyzkoušet jít poslepu třeba jen 10 kroků. :-)



Tato hra je organizována Saleskem. Probíhá ve dnech 28. - 31. 1. 2021, poté bude uklizena. Prosíme, neničte nám stanoviště.

9. „Láska si vždy najde důvod pochválit“



Těsně před tím, než se Don Bosko přestěhoval na Valdocco, vážně onemocněl. Po uzdravení strávil několik měsíců na venkově u své rodiny, ale i tam za ním neustále chodili jeho chlapci. Když přišel čas k návratu, požádal svou maminku, aby ho doprovázela a starala se o jeho domácnost i chlapce. Podle slov Dona Boska to byla od maminky velká oběť, přestože byla chudá, byla ve své rodině královnou. Protože pochopila, jak důležité je, aby svého syna doprovodila, bez váhání šla. Byla pak maminkou nejen Donu Boskovi, ale i jeho opuštěným chlapcům. Když u nich v jejich skromném novém domově přespával první chlapec, maminka Markéta si s ním před spaním krátce promluvila. Co mu řekla, nikdo neví, ale večerní slovo před spaním se pak stalo zvykem ve všech salesiánských domech.

Úkol pro mladší děti:

Řekněte mamince/tatínkovi (babičce, dědečkovi...) něco pěkného, čím vám udělali radost.

Úkol pro starší děti:

Zkuste se zamyslet a řekněte tomu, kdo je tu s vámi, co se vám na něm líbí, proč je vám s ním dobře. A doma totéž vyzkoušejte občas se svými sourozenci i rodiči. Třeba časem zjistíte, že ti otravní sourozenci nejsou zas až tak hrozní a že rodiče nejsou tak nemožní. :-)



Tato hra je organizována Saleskem. Probíhá ve dnech 28. - 31. 1. 2021, poté bude uklizena. Prosíme, neničte nám stanoviště.

10. „Dej mi duše, ostatní si vezmi.“



První chlapci odrůstali a odcházeli, přicházeli noví a bylo jich stále více. Don Bosko založil další oratoře, aby mohl se svými pomocníky pomáhat více klukům i z jiných částí města. Z některých jeho prvních chlapců už byli kněží, jiní teprve studovali, jenže po vysvěcení na kněze museli odejít a tak by stále přicházel o schopné pomocníky, kteří s ním chtěli zůstat. Don Bosko si přál, aby jeho dílo pokračovalo a šířilo se dál mezi potřebné děti. Bylo potřeba dát jeho společenství takovou podobu a řád, aby mohlo přetrvat i po jeho smrti v době,

kdy byly řeholní řády zakazovány a rozpouštěny. Vznikla Salesiánská kongregace – společenství přijatelné pro církev i stát tehdejší doby. Za patrona Don Bosko zvolil laskavého a trpělivého svätce Františka Saleského, po něm jsou také Salesiáni pojmenováni. Protože opuštění nezůstávali jen chlapci, bylo třeba se věnovat i dívkám, Don Bosko se seznámil s Marií Mazzarellou, která kolem sebe shromažďovala opuštěná děvčata, starala se o ně a učila je tomu, co sama uměla – šít a starat se o domácnost. Nabídl jí účast na svém díle a tak vznikla ženská větev – Dcery Panny Marie Pomocnice. Jejich dílo se brzy rozšířilo po Itálii i dalších zemích. První salesiánská misijní cesta se uskutečnila ještě za života Dona Boska do Argentiny a Patagonie. Do Československa přišli první Salesiáni pod vedením P. Ignáce Stuchlého v roce 1927. Jejich prvním působištěm byl Fryšták (u Zlína) a v roce 1990 přišli do Brna - Líšně, kde působí doposud.

Úkol pro předškoláky:

Salesiánské středisko v Líšni má zkrácený název, který vymyslely děti. Říkáme mu:

- a) Saloško
- b) Salesko
- c) Žabesko

Úkol pro mladší děti:

Salesiáni mají v Brně 2 střediska mládeže.

To druhé najdeme v části, která se jmenuje podle hlasitého kvákání. Jsou to:

- a) Kvakoprsky
- b) Hlasokuňky
- c) Žabovřesky

Úkol pro starší děti:

Salesiáni působí i na jiných místech než je Líšeň. Vyluštěte přesmyčky a dozvíte se, v kterých dalších velkých městech ČR salesiáni působí.

PDEICRAUB
VAHÍŘVO
ÍN LZ
ETLPEIC

EŇZPL
APRAH
AOTVSRA
KEÉSČUBOIDĚJEVC

Poslední úkol je najít našeho velkého Dona Boska 😊